

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘÍPRAVNOU TŘÍDU ZÁKLADNÍ ŠKOLY

„Překážky překonáme hravě“

Obsah

1	Identifikační údaje	3
2	Obecná charakteristika školy a přípravné třídy	4
3	Cíle přípravné třídy	4
4	Podmínky vzdělávání	5
4.1	Věcné podmínky	5
4.2	Životospráva dětí	5
4.3	Psychosociální podmínky	6
4.4	Organizace	6
4.5	Personální podmínky	7
4.6	Spoluúčast rodičů	7
5	Organizace vzdělávání	7
6	Charakteristika vzdělávacího programu.....	8
7	Výchovný a vzdělávací obsah	11
8	Evaluační systém a pedagogická diagnostika.....	17
9	Dodatek: Třídní vzdělávací plán.....	19

1 Identifikační údaje

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Název školy: **Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Lomnice**

Adresa školy: **Tišnovská 362, Lomnice 67923**

Ředitel školy: **Mgr. Helena Hegarová**

Koordinátor ŠVP: **Mgr. Hana Pokorná**

Zpracovatel: **Mgr. Hana Pokorná**

Kontakty: **telefon:** 549 450 116/7

e-mail: reditel@zslomnice.cz

web: www.zslomnice.cz

Zařazení do sítě škol: **IČO: 620 729 51**

REDIZO: 600 106 276

IZO: 102 007 667

Zřizovatel školy: **Městys Lomnice**

nám. Palackého 32, Lomnice 679 23

Tel: 549 450 106

IČO: 002 805 77

Platnost dokumentu od: **1. 9. 2022**

Verze: **1. verze**

Č.j.: 291/2022

2 Obecná charakteristika školy a přípravné třídy

Základní škola Lomnice je úplnou základní školou. Ve škole se vzdělávají žáci v běžných třídách od 1. do 9. ročníku. Škola je otevřená i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Budova školy se nachází na okraji vilové zástavby městyse asi 500 m od centra. Součástí školy je ZUŠ, MŠ, školní družina, školní klub a školní jídelna. Kapacita školy je 390 žáků, školní družiny 150 žáků a kapacita školní jídelny je 350 žáků.

Do přípravné třídy jsou přijímány přednostně děti s odkladem povinné školní docházky a děti v posledním roce před nástupem do ZŠ, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, a to na základě žádosti zákonného zástupce a doporučení z pedagogicko-psychologické poradny. Přípravná třída je otevřena při minimálním počtu 10 dětí. V případě zařazení nižšího počtu dětí, je nutné povolení výjimky udělené dle §23 odst. 2 školského zákona zřizovatelem. Nejvyšší počet dětí v přípravné třídě je maximálně 15. Obsah vzdělávání v přípravné třídě se řídí Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a je součástí školního vzdělávacího programu. Časový rozsah vzdělávání je určen počtem vyučovacích hodin stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání pro první ročník. Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují. Vyučující přípravné třídy vypracuje na konci druhého pololetí školního roku zprávu o průběhu předškolní přípravy dítěte v daném školním roce, která obsahuje vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Zpráva bude předána zákonnému zástupci dítěte a škole, ve které bude dítě plnit povinnou školní docházku. Zároveň se stává součástí dokumentace školy.

3 Cíle přípravné třídy

Přípravná třída na naší škole byla zřízena v souvislosti s celostátním trendem a pozitivními zkušenostmi a výsledky s přípravnými třídami v České republice. Jejím cílem je poskytnout dítěti individuální pomoc v oblasti, ve které nyní selhává, připravit ho na bezproblémový nástup do 1. třídy v následujícím školním roce. Také přichystat dítě na zvládání každodenních nároků využíváním účinných metod a forem práce s ohledem na jeho potřeby (vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit, preference hravé a tvořivé činnosti, podpora dětské zvědavosti, apod.). Dalším cílem je vést děti k samostatnosti, k posilování jejich sebevědomí a k prodlužování záměrné pozornosti, podporovat jejich prosociální chování: kamarádství, ohleduplnost, spolupráci s kolektivem s benefitem nastolení příjemné atmosféry prostředí.

Činnost je v souladu se závěry specialistů – logopedů, psychologů. Důraz je kladen i na úzkou spolupráci s rodiči a je nastavena také součinnost se školní speciální pedagožkou v rámci školního poradenského pracoviště. Činnosti v přípravné třídě probíhají sice hravě v rámci integrovaných celků, avšak více organizovanou formou než v mateřské škole. Do výchovného a vzdělávacího procesu jsou zařazovány nové moderní programy. Děti nejsou přetěžovány, aktivity jsou jim „šity na míru“.

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Věcné podmínky

Vzdělávání žáků přípravné třídy probíhá dopoledne v prostorách samostatně zřízené třídy. Třída je dostatečně velká, tvoří ji zóna pracovní i odpočinková. Je vybavena jak stolky, školními lavicemi a židličkami, tak kobercem pro relaxační činnosti. Prostorové uspořádání vyhovuje skupinovému i individuálnímu činnostem dětí s možností variabilního ustavení pracovních míst. Pro zpestření činnosti má přípravná třída k dispozici školní pylonovou tabuli a počítač. V pracovní části je hygienický koutek s umývadlem. Toalety jsou umístěny na chodbě vedle třídy. Jsou oddělené pro chlapce i dívky zvlášť a jsou označené obrázkem na dveřích pro snadnější orientaci. Jsou vybaveny hygienickými potřebami. Odpovídají hygienickým normám. Ve škole je dostatek místa pro pohybové činnosti dětí, lze využít tělocvičnu i bazén. Když je hezké počasí můžou děti ve volných chvílích vyběhnout na školní hřiště, nebo využít venkovní učebnu. Ta je také vybavena lavičkami a stoly, lze zde realizovat rozmanité vzdělávací činnosti. Celý areál školy je oplocen.

Vybavení hračkami je v souladu s počtem i věkem dětí. Hračky jsou umístěny tak, aby je mohly děti volně používat podle stanovených pravidel. Prostředí třídy je motivačně upraveno a děti se podílejí svými výrobky na jeho výzdobě i výzdobě dalších prostor školy. Školní družina, kterou navštěvují děti odpoledne, se nachází v prostorách tříd 1.stupně. Prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem pohybové a relaxační aktivity a byly pro ně bezpečné. Větrání místností, jejich osvětlení i vytápění odpovídá platným předpisům. Denně se provádí mokrá úklid všech prostor školy, koberce se každý den vysávají.

4.2 Živospráva dětí

Živospráva je v přípravné třídě důsledně dodržována s ohledem na somatický, psychosociální i zdravotní vývoj dítěte. Svačinky si děti nosí z domu. Po dobu pobytu žáků ve škole je zde zajištěn za úplatu oběd ve školní jídelně. Složení odpovídá nutričním hodnotám, dle zásad zdravého stravování, dbáme na pitný režim dětí. Mezi pokrmy je zachován dostatečný interval. Děti nejsou do jídla nuceny. Stojíme kulturně, čistě a v klidu. Na úvodní třídní schůzce první den školního vyučování jsou rodiče informováni, že je vhodné dát dítěti (podle délky jeho odpoledního pobytu po vyučování ve školní družině) odpolední svačinku z domova. Svačinka má obsahovat i lahvičku s pitím.

Přípravná třída má stanoven svůj režim dne, školní zvonění pro činnosti dětí neplatí. Denní rytmus je flexibilní (děti mohou po domluvě s učitelkou přicházet s rodiči podle svých možností). Děti mají v třídě dostatek pohybu, relaxační chvíle lze trávit v atriu školy. Aktivit uvnitř budovy jsou denně doplňovány outdoorovými činnostmi, vyjma nepříznivých podmínek, a to jak dopoledne, tak i v odpoledních hodinách během pobytu ve školní družině. Vzdělávání může být doplňováno i o aktivity 1. stupně ZŠ (divadlo, kulturní či sportovní akce). Je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku každého jednotlivce.

Po ukončení vyučování děti odchází domů nebo je přebírá vychovatel/ka školní družiny a odcházejí na oběd. Po něm je jim nabídnuta klidová, odpočinková aktivita, spojená obvykle s četbou pohádek a pak následuje zájmové vzdělávání v rámci činnosti školní družiny.

4.3 Psychosociální podmínky

Dětem vytváříme pohodové prostředí, ve kterém se mohou cítit bezpečně, udržujeme klidnou a vstřícnou atmosféru s ohledem na adaptační zvláštnosti každého jedince. Pravidla komunikace jsou vytvářena společně, jasně a srozumitelně formulovaná a jsou dodržována. Všichni jsou vedeni k plnění povinností, zdravému asertivnímu chování a k odpovědnosti za své chování. Platí zásada rovnosti: neznevýhodňovat ani neposkytovat výhody. Každý má právo vyjádřit se, ale povinnost naslouchat. Dětem je poskytnuta nabídka činností, ze které si mohou vybrat, mohou se však uchýlit do klidového koutku, nemusí se účastnit společných činností. Náročné aktivity se střídají s volnějšími činnostmi. Vyučující vytváří dětem prostředí s podnětnými hračkami a pomůckami, stává se průvodcem her, motivuje a probouzí zájem o vzdělávací činnosti. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená s nezbytnou mírou omezení, která jsou vymezena ve stanovených pravidlech. Při činnostech není podporováno nezdravé soutěžení. Pedagogové reagují přiměřeně pozitivním oceněním konkrétních činností dětí, dávají jim zpětnou vazbu. Ve vztazích se projevuje vzájemná důvěra, ohleduplnost, podpora i vzájemná pomoc. Pedagog se pečlivě věnuje neformálním vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňuje. Spolupracuje při tom úzce s rodiči, případně využívá intervenci školní psycholožky či metodika prevence. Předpokládá se také úzká součinnost třídní učitelky s vychovatelem školní družiny.

4.4 Organizace

Denní program v přípravné třídě je flexibilní a pružně reaguje na potřeby dětí. Poměr spontánních a řízených činností je během dne vyvážený. Počítá se i s aktivitami, které škola organizuje nad rámec běžného programu dle aktuální nabídky.

Děti mohou využívat zájmové vzdělávání ve školní družině, jejíž provoz probíhá ve dnech školního vyučování od 6:30 – 7:45 a od konce vyučování do 16:30 hodin. Ve školní družině je oddělení dětí z přípravné třídy doplňováno žáky 1.třídy. Mohou se také účastnit zájmových kroužků. Náplň zájmového vzdělávání vychází ze ŠVP ŠD. Vzdělávání v přípravné třídě časově úzce navazuje na zájmové vzdělávání ve školní družině.

Režim dne v přípravné třídě (časy jsou orientační):

7.45 - 8.00	Příchod dětí, příprava na dopolední činnosti
8.00 - 8.45	Komunitní kruh, činnosti podle integrovaných bloků - rozvíjení vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, vzdělávací činnosti založené na prožitkovém, kooperativním, situačním a spontánním sociálním učení
8.45 - 8.55	Osobní hygiena, odchod na svačinky
8.55 - 9.20	Dopolední svačina
9.20 - 10.20	Individuální práce, herní aktivity
10.20 - 11.15	Individuální a skupinová práce podle integrovaných bloků i mimo budovu školy
11.15 - 11.35	Osobní hygiena, hodnocení dne
11.35 - 11.40	Předání dětí do školní družiny / odchod domů
11.40	Oběd

4.5 Personální podmínky

V přípravné třídě vyučuje kvalifikovaná učitelka, která respektuje odborné zásady a pravidla profesionální etiky, přistupuje k dětem citlivě a ohleduplně. Činí s vědomím, že pracuje s důvěrnými informacemi, s rodiči navazuje partnerský vztah. Vzdělání si doplňuje návštěvou vybraných seminářů v rámci DVPP. Na základě sledování, které vychází z doporučení PPP, provádí průběžnou diagnostiku každého dítěte. Úzce spolupracuje se školní speciální pedagožkou, třídními učitelkami prvního ročníku a vychovatelem/kou školní družiny. Třídní učitelka přípravné třídy je přímo podřízena zástupkyni ředitelky pro 1. stupeň.

Dále ve třídě může na doporučení odborného pracoviště v rámci podpůrných opatření pracovat i asistent pedagoga.

4.6 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a zákonnými zástupci dětí panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Zákonní zástupci informativně komunikují s učitelkou během příchodu dětí do školy nebo při jejich přebírání, podrobněji pak v době konzultačních hodin a na třídních schůzkách.

Ve vztahu k rodičům vyučující v přípravné třídě:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči
- umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností
- pravidelně informuje zákonné zástupce o průběhu vzdělávání jeho dítěte, vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte, aj.)
- umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu
- o činnosti školy jsou rodiče informováni i prostřednictvím webových stránek

5 Organizace vzdělávání

Přijímání dětí do předškolní třídy se řídí platnou legislativou a nastavenými kritérii pro přijímání dětí do přípravné třídy, která je věkově homogenní:

- 1) Třída je otevřena při minimálním počtu 10 dětí.
- 2) Nejvyšší počet dětí v přípravné třídě je maximálně 15.
- 3) V případě splnění zadaných podmínek více uchazeči (než kolik umožňuje kapacita přijmout), jsou přednostně přijaty děti ze spádové oblasti. O přijetí dětí mimo tuto oblast je na úrovni výše uvedených kritérií rozhodnuto losem za účasti vedení školy a zástupce ze školské rady při ZŠ. V případě, že počet dětí ze spádové oblasti převyší kapacitu, je losováno mezi nimi.
- 4) Dle ustanovení § 183 odst. 2 školského zákona platí, že rozhodnutí, kterým se vyhovuje, se oznamují zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče.

- 5) Seznam, který obsahuje datum zveřejnění, se zveřejňuje na veřejně přístupném místě ve škole a také způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to alespoň po dobu 15 dnů. Zveřejněním seznamu se považují rozhodnutí, kterými se vyhovuje přihlášce o zařazení dítěte do přípravné třídy, za oznámená.
- 6) Rozhodnutí o nezařazení dítěte se doručuje v souladu se správním řádem zákonným zástupcům nepřijatých uchazečů.
- 7) Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle § 83 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu a v souladu s § 68 odst. 5 zák. č. 500/2004 správního řádu, ve znění pozdějších předpisů podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. Lhůta k podání odvolání počíná běžet ode dne následujícího po dni doručení rozhodnutí. Odvolání se podává u ředitelky základní školy.
- 8) Obsah vzdělávání se řídí Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a je součástí školního vzdělávacího programu.
- 9) Časový rozsah vzdělávání je určen počtem vyučovacích hodin stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání pro první ročník.
- 10) Vyučující přípravné třídy vypracuje na konci druhého pololetí školního roku zprávu o průběhu předškolní přípravy dítěte v daném školním roce. Zpráva obsahuje vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.
- 11) Dále zpráva obsahuje:
 - a. vyjádření speciálních vzdělávacích potřeb, předpokládaných schopností, nadání a zájmů dítěte,
 - b. případné doporučení pro přípravu individuálního vzdělávacího plánu pro vzdělávání dítěte v dalším období,
 - c. další doporučení pro vzdělávání dítěte.
- 12) Zprávu podle bodu 10 předá škola na konci druhého pololetí školního roku zákonnému zástupci dítěte a škole, ve které bude dítě plnit povinnou školní docházku, pokud se nejedná o školu, ve které bylo dítě zařazeno do přípravné třídy. Zároveň se zpráva stává součástí dokumentace školy.
- 13) Ředitelka školy může vyřadit dítě z přípravné třídy:
 - a. na žádost zákonného zástupce dítěte,
 - b. po předchozím prokazatelném písemném upozornění zákonného zástupce dítěte, jestliže dítě bez omluvy zákonným zástupcem dítěte do přípravné třídy nejméně jeden měsíc nepřetržitě nedochází, nebo
 - c. po předchozím prokazatelném písemném upozornění zákonného zástupce dítěte, jestliže počet zameškaných dní bez omluvy zákonným zástupcem dítěte překročí 30 dní ve školním roce.
- 14) Ředitelka školy přihlédně před rozhodnutím o vyřazení dítěte z přípravné třídy vždy k zájmu dítěte.

6 Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu je vypracován v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání. Je tak uzpůsoben potřebám dětí a jejich možnostem. Ve škole se sleduje vedení dítěte v rámci jeho předškolního vzdělávání směrem k bezproblémovému nástupu k základnímu vzdělávání, pomoci mu adaptovat se na školní prostředí a předcházet tak případným neúspěšným začátkům v prvním ročníku základní školy.

Cílem je poskytnout mu podporu v těch oblastech, ve kterých dítě zaostávalo, a pro které mu byla odložena v tomto školním roce povinná školní docházka.

Děti jsou vzdělávány v rozsahu 20 hodin týdně. Je uplatňován přísně individualizovaný přístup, který efektivně vyrovnává nedostatky v rozvoji dítěte. Pracuje se s neustálou zpětnou vazbou, v rámci pedagogické diagnostiky se průběžně sledují a vyhodnocují individuální rozvojové a vzdělávací pokroky jednotlivců. Výsledky takto pojaté diagnostiky jsou východiskem pro konkrétní pedagogická opatření. Vzdělávací program trvá jeden školní rok. Na závěr vyučující vypracovává z průběžné diagnostické činnosti zprávu o průběhu předškolní přípravy v daném školním roce, která je součástí dokumentace školy a je dána k dispozici škole, ve které bude dítě zahajovat povinnou školní docházku.

Metody a formy práce jsou v přípravné třídě zaměřeny na prožitkové učení, integrované učení hrou a činnostmi. Zvolené a v praxi realizované metody a formy práce jsou prvním a nejdůležitějším předpokladem ke zdárnému vytváření a průběhu výchovně vzdělávacího procesu. Nejčastějšími metodami a formami výuky je výklad, experiment, práce s výtvarnými i netradičními materiály, individuální a skupinové práce, projektová výuka. Je využíváno situačního a spontánního sociálního učení. Ve vzdělávání v přípravné třídě jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené. Specifickou formou je didakticky zacílená činnost, která je pedagogem přímo nebo nepřímo motivovaná a je v ní zastoupeno spontánní i cílené učení. Třídní učitelka musí znát každé dítě a podle toho volit tempo a konkrétní požadavky na dítě, práci diferencovat. Pracuje tak, aby dokázala žáky zaujmout, vyvolávala v nich zvědavost a hlavně chuť se něčemu naučit.

Cílem je všestranné rozvíjení dítěte vytvářením základů klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

- 1.1. učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na nabídnutou činnost a záměrně si zapamatuje;
- 1.2. při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat dle instrukcí a pokynů a je schopno se dobrat výsledků;
- 1.3. odhaduje své cíle, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých;
- 1.4. pokud dostává ocenění, učí se s chutí;
- 1.5. klade otázky a hledá na ně odpovědi;
- 1.6. chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí;
- 1.7. raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- 1.8. má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který ho obklopuje;
- 1.9. získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení;
- 1.10. soustředně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí

2. Kompetence k řešení problémů

- 2.1. problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje a snaží se sám dosáhnout výsledku, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní nápady, využívá fantazie);
- 2.2. při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů, zpřesňuje si početní představy;
- 2.3. rozlišuje řešení, která jsou funkční a vedou k cíli, a ta, která funkční nejsou – dokáže se rozhodnout mezi nimi;
- 2.4. nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu;
- 2.5. všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí.

3. Kompetence komunikativní

- 3.1. ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky, odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje na smysluplný dialog;
- 3.2. dokáže slovně vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, ...);
- 3.3. umí používat komunikaci verbální i neverbální;
- 3.4. komunikuje bez zábran i ostychu s dětmi i dospělými;
- 3.5. průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu.

4. Kompetence sociální a personální

- 4.1. samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si tvořit svůj názor a vyjádřit jej;
- 4.2. uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky;
- 4.3. dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování a agresivitu, lhostejnost;
- 4.4. ve skupině se dokáže prosadit, i podřídí, v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského styku;
- 4.5. je schopné druhé respektovat, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy;
- 4.6. přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla;
- 4.7. při setkávání se s neznámými lidmi se chová obezřetně;
- 4.8. je schopné chápat různorodost a odlišnost lidí a být k nim tolerantní ;
- 4.9. chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, vzniklé konflikty lze řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte.

5. Kompetence činnostní a občanské

- 5.1. své činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, vyhodnocovat;
- 5.2. dokáže rozpoznat a využívat své silné stránky a poznávat své slabé stránky;
- 5.3. odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, dokáže se přizpůsobovat daným okolnostem;
- 5.4. chápe, že při tom, co dělá, se může rozhodovat svobodně, a také za svá rozhodnutí přebírá zodpovědnost;
- 5.5. má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, při plnění úkolů a povinností, váží si práce a úsilí druhých;
- 5.6. Má dětskou představu o tom, co odpovídá základním lidským hodnotám;
- 5.7. Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, chápe potřebu je dodržovat;
- 5.8. Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit; chápe, že lidé mají stejnou hodnotu;
- 5.9. Svým chováním se podílí na tvorbě prostředí, ve kterém žije; záleží mu na něm, ví, že ho může ovlivnit;
- 5.10. Dbá na osobní zdraví a bezpečí své i ostatních; chová se odpovědně s ohledem na bezpečné okolní přírodní i společenské prostředí.

Vzhledem k tomu, že kritériem pro zařazení dítěte do přípravné třídy je doporučení školského poradenského zařízení, jedná se o děti se SVP. Dětem jsou podle vyhlášky č.27/2016 Sb. poskytována podpůrná opatření převážně 1. a 2. stupně dle aktuálních potřeb:

Podpůrná opatření 1. stupně odpovídají běžnému režimu vzdělávání dětí v přípravné třídě základní školy a slouží ke kompenzaci mírných obtíží dítěte. Používají se běžné pomůcky, tvorba plánu pedagogické podpory je založena na spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a poradenskými pracovníky školy.

Podpůrná opatření 2. stupně jsou určena pro děti ovlivněné aktuálním zdravotním stavem, opožděným vývojem, odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, problémy s počáteční schopností učit se, mírnými řečovými vadami a mírnými poruchami autistického spektra. Ve výjimečných případech lze použít speciální nebo kompenzační pomůcky, pokud jejich použití povede k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte, přitom musí být dodržena normovaná finanční náročnost podpůrného opatření.

Pro další skupiny dětí se SVP, které nejsou taxativně uvedeny, se volí speciální učebnice a pomůcky, včetně kompenzačních pomůcek v souladu s jejich speciálními vzdělávacími potřebami, vždy v odpovídajícím stupni podpůrných opatření. Individuální vzdělávací plán jako podpůrné opatření navrhuje školské poradenské zařízení.

7 Výchovní a vzdělávací obsah

Školní vzdělávací program přípravné třídy představuje v souladu s RVP PV konkrétní vzdělávací nabídku, která je uspořádaná do ucelených integrovaných bloků. Obsah vychází z očekávaných výstupů vybraných pro přípravnou třídu ze všech vzdělávacích oblastí RVP PV. Tyto oblasti reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř integrovaných bloků, z nichž každý má svou strukturu. Integrované bloky obsahují učivo, které je nabídnuto dětem vzhledem k jejich individuálním potřebám a vzhledem k tomu, že vzdělávání v přípravné třídě probíhá po dobu jednoho školního roku. V charakteristice příslušného bloku jsou uvedeny vzdělávací záměry, po jejichž dosažení budou podpořeny určité klíčové kompetence dítěte.

Oblasti jednotlivých bloků obsahují podtémata. Pro motivaci a podporu sounáležitosti s místem, ve kterém žijeme, bude děti provázet jejich činnostmi v přípravné třídě zvířecí kamarádka lyska, která je symbolem brněnské městské části Starý Lískovec. Vyučující konkretizuje témata integrovaných bloků v třídních tematických plánech. Dostatek prostoru bude vyčleněno na opakování a upevňování poznatků a dovedností podle individuální potřeby jednotlivých dětí. Nabídka činností v třídních tematických plánech bude doplněna o projekty na témata, která budou společná i pro žáky prvního stupně ZŠ.

Integrovaný blok I.: PODZIM

Charakteristika integrovaného bloku I.:

vzdělávací oblast	záměry	klíčové kompetence
Dítě a jeho tělo	Dítě si uvědomuje vlastní tělo, rozvíjí pohybové schopnosti, osvojuje si poznatky o zdraví, získává dovednosti k podpoře zdraví.	1.10, 3.1
Dítě a jeho psychika	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování). Rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání, podpora	2.1, 3.3, 3.4, 3.5

	slovně logického myšlení, rozvoj paměti a pozornosti. Dítě poznává sebe sama, rozvíjí pozitivní city ve vztahu ke své osobě – uvědomuje si vlastní identitu, získává sebevědomí, sebedůvěru a osobní spokojenost.	
Dítě a ten druhý	Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému; osvojování poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.	2.5, 4.4, 4.6, 5.1
Dítě a společnost	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci sociokulturního prostředí, porozumění projevům neverbální komunikace v tomto prostředí běžným. Rozvoj schopnosti spolupracovat, spolupodílet se na činnostech ve společenství nejbližších, přináležet k němu.	4.8, 5.8, 5.9
Dítě a svět	Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije – vytváření pozitivního vztahu k němu. Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním, technickém prostředí, jeho rozmanitosti a soustavných proměnách.	1.6, 1.8, 5.9, 5.10

Oblasti bloku I. - **PODZIM:**

- Vyletěl ptáček z hnízda

Podoblasti:

- ✓ S dětmi poznáváme, jak to chodí ve škole
- ✓ Dětem vyprávíme: Moje rodina, zážitky z prázdnin
- ✓ I ptáček pečuje o své peří - moje zdraví
- ✓ S dětmi sledujeme přírodu babího léta

- Děti a jejich kamarádi

Podoblasti:

- ✓ Dítě ví, kdo je s ním ve třídě - už se známe
- ✓ Každý někam patříme – škola, obec, město, stát

- S dětmi pozorujeme proměny podzimní přírody

Podoblasti:

- ✓ Štědrý podzim – vyprávíme, co se děje v zahradách
- ✓ Dítě zná plody, barvy, tvary
- ✓ Končí podzim, a co bude dál? ... změna ročních období, orientace v čase

Integrovaný blok II.: ZIMA

Charakteristika integrovaného bloku II.:

vzdělávací oblast	záměry	klíčové kompetence
Dítě a jeho tělo	Osvojuje si poznatky a dovednosti k podpoře bezpečí a osobní pohody.	1.5, 2.5, 3.4, 4.1, 4.2, 4.9,

		5.3, 5.4,
Dítě a jeho psychika	Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu. Kultivace představivosti a fantazie, rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření). Získávání relativní citové samostatnosti, rozvoj schopnosti sebeovládání.	1.3, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5,
Dítě a ten druhý	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; rozvoj kooperativních dovedností.	1.1, 4.3, 4.5, 5.2, 5.5, 5.7
Dítě a společnost	Vnímání základních hodnot uznávaných ve skupině. Rozvoj základních společenských postojů, návyků a dovedností, schopnosti projevovat se autenticky, chovat se prosociálně, přizpůsobovat se společenskému soužití a zvládat jeho změny.	4.4, 4.5, 4.6, 4.9
Dítě a svět	Poznávání jiných kultur; pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.	1.9, 1.10, 2.3, 3.5, 5.6, 5.9

Oblasti bloku II. - ZIMA:

- Co děti dělají, když rolničky cinkají?

Podoblasti:

- ✓ I děti ví, že s čerty nejsou žerty (ale Mikuláš je fajn!) ... básničky, říkadla, lidové tradice
- ✓ Copak je to adventní čas, a jakže ho lidé tráví? ... adventní dílničky, koledy
- ✓ Vítej k nám na Štědrý večer! ... rukodělné činnosti, mezilidské vztahy, základní etické normy

- Naučíme se zimním radovánkám

Podoblasti:

- ✓ Vyprávění paní Zimy – život pod ledem i nad ním (nejen v rybníce)
- ✓ Sněhulák nás volá ven, děti, pojďte sem ... pohybové hry, oblékáme se v zimě, režim dne
- ✓ Těšíme se k zápisu ... logopedie, jazyková výchova, grafomotorika,..

- Ukážeme si, kolik divů má náš svět

Podoblasti:

- ✓ Ten dělá to a ten zas tohle ... dítě poznává rozmanitá povolání
- ✓ Já jsem člověk! ... zdravý pohyb, výživa a vnitřní pohoda
- ✓ Navštívil nás Masopust, děti, hurá do kola!

Integrovaný blok III.: JARO

Charakteristika integrovaného bloku III.:

vzdělávací oblast	záměry	klíčové kompetence
Dítě a jeho tělo	Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné	1.1, 1.2, 1.3,

	motoriky; rozvoj užívání všech smyslů, fyzické i psychické zdatnosti; osvojení si praktických dovedností.	1.4, 1.7, 2.4
Dítě a jeho psychika	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní. Posilování zvědavosti, zájmu, radosti z objevování. Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení; podpora rozvoj zájmu o učení. Rozvoj schopnosti vytváření citových vztahů, city rozvíjet a prožívat a také je vyjádřit.	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.2, 4.3, 5.6
Dítě a ten druhý	Vytváření prosociálních postojů (citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost,...); rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.	3.2, 3.3, 3.4, 4.3, 4.5, 5.6,
Dítě a společnost	Vytvářet povědomí o morálních hodnotách; seznamovat se se světem kultury a umění, osvojovat si základní poznatky o prostředí, ve kterém dítě žije; vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností.	1.8, 1.9, 1.10, 4.5, 4.8, 4.9, 5.9
Dítě a svět	Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy; rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách; vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.	1.8, 1.9, 2.3, 3.1, 4.7, 5.9, 5.10,

Oblasti bloku III. - JARO:

- Pojďte, děti, probudíme přírodu...

Podoblasti:

- ✓ Zelená se travička ... sledujeme jarní proměny
- ✓ Jak se mění voda, komu domovem je rybník? ... koloběh vody, ekologie, ochrana přírody
- ✓ Seznamuje se s novými mláďátky a jejich rodiči
- ✓ Dej nám vejce malovaný ... velikonoční dílna, tradice

- Zvířátka jsou naši kamarádi – děti je všechny dobře znají

Podoblasti:

- ✓ Vyprávíme o zvířatech odjinud ... exotická zvířata
- ✓ Dávej pozor - nebezpečí číhá všude! ... prevence úrazů, ochrana před zvířaty
- ✓ Ptáček má křídla, kapr ploutve - jak se kdo pohybuje? ... dopravní prostředky, bezpečné chování
- ✓ Chválím tě Země má – environmentální výchova

- Děti, proč to včelky dělají, že do květů koukají?

Podoblasti:

- ✓ Květinkové příběhy ... čteme si a vyprávíme
- ✓ Jak vnímat přírodu všemi smysly?

- ✓ Kytička nejen pro maminku ... výtvarné činnosti a dramatická výchova
- ✓ Předved', co dokážeš – líná kůže málo zmůže! ... co už umím, pohybová výchova
- ✓ Zazpívej slavičku a poslouchej i mou písničku ... my ti předvedeme svoje hlásky

Integrovaný blok IV.: LÉTO

Charakteristika integrovaného bloku IV.:

vzdělávací oblast	záměry	klíčové kompetence
Dítě a jeho tělo	Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu; ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.	1.1, 1.3, 1.6, 3.1,
Dítě a jeho psychika	Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické). Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla). Vytváření základů pro práci s informacemi. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání; získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat probíhající situaci.	1.1, 1.2, 1.9, 1.10, 2.1, 2.2, 2.3, 3.5
Dítě a ten druhý	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i s dospělými.	3.4, 4.6, 4.7, 4.9, 5.2, 5.3, 5.10
Dítě a společnost	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění; rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy vyjadřovat a projevovat; rozvoj estetického i společenského vkusu.	1.8, 1.9, 2.1, 2.2
Dítě a svět	Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám;	2.5, 3.4, 4.5, 4.8, 5.9

Oblasti bloku IV. - LÉTO:

- Léto ťuká na dveře...

Podoblasti:

- ✓ Kamarádi slaví svátek ... dětský den, etnika, zvyky jiných kultur
- ✓ My jsme malí výletníci ... významná místa, výlety, turistika, opalování, koupání

- Lidé a čas

Podoblasti:

- ✓ Společně jsme prožili celý školní rok ... rekapitulace soužití, hodnocení činností v přípravné třídě
- ✓ Copak jsme se naučili ... opakování, praktické využití poznatého v reálném životě
- ✓ Hurá na prázdniny ... plánování činností, na co se těšíme
- ✓ Sejdeme se v první třídě ... rozloučení

Obsahová náplň pracovního programu přípravné třídy je velmi podobná obsahu práce v MŠ, počítá také se všemi výchovně vzdělávacími kompetencemi uvedenými v RVP PV. Vzdělávací obsah v přípravné třídě je rozpracován do několika okruhů učiva. Ty jsou však pouze orientační, vyučující si dle možností školy a úrovně svěřených dětí vypracovává výchovně-vzdělávací tematický plán podle své představy a potřeby tak, aby sloužil k naplňování výchovně vzdělávacích cílů v přípravné třídě. Podkladem pro vytvoření třídního výchovně-vzdělávacího tematického plánu pro přípravnou třídu je rozpracování jednotlivých okruhů, které se vzájemně prolínají v průběhu celého dne.

Výuka je vedena formou hry, jež se prolíná všemi činnostmi. Snahou je rozvíjet u dětí smyslovou percepci (především zrak, sluch a hmat), rozumové schopnosti, jazykové dovednosti, samostatnost, fantazii, sebedůvěru, motorickou obratnost, fyzickou zdatnost, pozitivní myšlení k sobě samému i k ostatním.

V oblasti rozumové výchovy:

- rozvoj řečové dovednosti,
- rozšiřování slovní zásoby,
- upevňování správné výslovnosti formou reprodukce pohádek, vyprávění nad obrázkem.

V oblasti logopedické péče:

- každodenní prevence vadné výslovnosti,
- zařazování jazykových chvil, rozvoj komunikativní dovednosti dětí.

V oblasti matematických představ:

- rozvoj logického myšlení, orientace v prostoru tj. před, nad, za, pod, vedle, blízko, daleko, nahoře, dole, vpravo, vlevo,
- poznávání číselné řady, matematické představy v oboru čísel 0-6, porovnávání, geometrické tvary.

V oblasti hudební výchovy:

- podporování zpěvnosti dítěte, intonační činnosti
- rozvoj rytmiky – tanečky
- trénování rytmizace říkadel

V oblasti výtvarné výchovy:

- podpora dětské kreativity
- důraz na estetickou výchovu, vnímání krás přírody, tvaru věci,...
- rozvoj jemné motoriky, uvolňovací cvičení (grafomotorická cvičení, úchop tužky, ...)
- práce s výtvarným materiálem,
- seznámení s různými výtvarnými technikami - kresba, malba, prostorová práce

V oblasti pracovní výchovy:

- rozvoj pracovních návyků s důrazem na bezpečnost a na dokončení práce
- pracujeme s papírem: trhání, stříhání, ohýbání, skládání, mačkání a lepení,
- poznáváme rozmanité výtvarné materiály - modelovací hmoty, přírodní materiály, ...
- stavebnice - práce montážní a demontážní, cílem je rozvoj motorických dovedností

V oblasti tělesné výchovy:

- rozvoj hrubé motoriky, zdravý pohyb a pobyt v přírodě i v tělocvičně s důrazem na bezpečnost pohybu

- podpora správného držení těla, koordinace pohybů,
- nácvik se nových pohybových her – kolektivní pojetí hry.

8 Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Nezbytnou součástí výchovně vzdělávací práce v přípravné třídě je evaluace a autoevaluace s cílem vyhodnocení vzdělávacích činností, podmínek i organizace. Hodnocení provádíme systematicky, komplexně a pravidelně podle stanoveného plánu - jak postupovat a sledované jevy vyhodnocovat, jakou formu a metodu používat. V některých činnostech může být i náhodné, příležitostné. Patří k běžným činnostem, které vyučující vykonává průběžně po celý školní rok. Při hodnocení je kladen důraz na povzbuzení žáků a pozitivní ocenění jejich snahy. Cílem hodnocení je zvyšování sebedůvěry a povzbuzování do dalších činností. Děti jsou předem seznamovány s cíli volnočasových aktivit, s tím, co bude hodnoceno a podle jakých kritérií. Součástí je i sebehodnocení, které umožňuje dětem poznání sebe samých a poskytování zpětné vazby. Děti se tím učí odhadovat vlastní síly a možnosti, posilovat sebedůvěru a rozvíjet vzájemnou komunikaci při společných činnostech. Při hodnocení jsou využívány:

- ✓ pozorování, rozhovory, diskuse
- ✓ analýza plánů a příprav, porady se školní speciální pedagožkou a školní psycholožkou
- ✓ portfolio dítěte, záznamy
- ✓ PLPP / IVP

<i>oblast hodnocení</i>	<i>co</i>	<i>kdo</i>	<i>kdy</i>
Na úrovni školy: Podmínky vzdělávání	✓ Vybavení třídy pomůckami ✓ Nastavení režimu dne ✓ Organizace	vedení ZŠ vyučující	průběžné sledování, vyhodnocení 2x za rok
Na úrovni školy: Práce vyučující	✓ Zpracování třídního tematického plánu v souladu se ŠVP přípravné třídy ✓ Zpracování PLPP ✓ Komunikace (s dětmi, zákonnými zástupci, pedagogickými pracovníky školy) ✓ Individuální práce s dětmi v souladu s PLPP a doporučeními PPP ✓ Tvorba podnětného prostředí ✓ Spolupráce se ŠPP (školní speciální pedagog, školní psycholog) ✓ Diagnostická činnost ✓ Využívání prostředků DVPP ✓ Úroveň zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví	vedení ZŠ	průběžně, během hospitací
Na úrovni třídy: Realizace integrovaných bloků	Z hlediska očekávaných výstupů: ✓ co se děti naučily ✓ jaké hodnoty, zkušenosti, postoje získaly ✓ vhodnost zvolených témat ✓ úroveň eliminace rizik ✓ efektivnost použitých metod	učitelka	po ukončení každého tématu, souborně za pololetí

	✓ jak zvolené činnosti podporovaly klíčové kompetence		
Na úrovni třídy: Třídní program	✓ co se podařilo splnit ✓ k čemu je nutno se ještě vrátit ✓ rozbor efektivnosti herních aktivit	učitelka	týdně
Na úrovni třídy: Diagnostika	- Vyučující vede individuální dotazník školní zralosti dítěte, výsledky diagnostiky dítěte do něj zaznamenává - Spolupracuje se školní speciální pedagožkou - Vychází ze zpracovaných PLPP - K posunu dítěte se vyjadřuje i jeho zákonný zástupce Zjišťuje se dosažená úroveň v těchto oblastech: ✓ Praktická samostatnost ✓ Sociální informovanost ✓ Citová samostatnost ✓ Sociální samostatnost ✓ Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, úroveň komunikativnosti ✓ Lateralita ruky, koordinace ruka-oko, držení tužky ✓ Diferencované vnímání ✓ Logické a myšlenkové operace ✓ Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení ✓ Pracovní chování, záměrné učení	učitelka, učitelka + rodič	Průběžně; vyhodnocení 2x ročně
Sebereflexe	Vyučující hodnotí: ✓ pedagogický styl, ✓ cíle a postupy, ✓ tvořivost, ✓ improvizaci, ✓ úspěchy, nedostatky.	učitelka	2x ročně
Výsledky vzdělávání	✓ Portfolia jednotlivých dětí ✓ Složky s pracemi jednotlivých dětí ✓ Měsíční archy s přehledem razítek získaných jednotlivými dětmi ✓ Hodnotící zprávy učitelky, záznamové listy	učitelka	průběžně

Na konci školního roku vypracovává třídní učitelka přípravné třídy zprávu o průběhu předškolní přípravy dítěte v daném školním roce.

Zpráva obsahuje vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Zpráva vychází z průběžné diagnostiky. Obsahuje vyjádření speciálních vzdělávacích potřeb, předpokládaných schopností, nadání a zájmů dítěte, případné doporučení pro přípravu individuálního vzdělávacího plánu pro vzdělávání dítěte v dalším období a další doporučení pro vzdělávání dítěte. Zprávu předá škola na konci druhého pololetí školního roku zákonnému zástupci dítěte a škole, ve které bude dítě plnit povinnou školní docházku, pokud se nejedná o školu, ve které bylo dítě zařazeno do přípravné třídy. Zároveň se zpráva stává součástí dokumentace školy.